

Brist på Auslan-tolkar i Australien

3 april 2024

Foto: Adobe stock

Australien står inför en allvarlig brist på Auslan-tolkar (Australienskt teckenspråk) och lärare, vilket har en stor inverkan på tillgången till tjänster för döva. Experter inom området kräver nu ökade investeringar och åtgärder för att tackla denna utmaning.

I staden Rockhampton finns det endast en certifierad Auslan-tolk som är tillgänglig för döva. Bristen på Auslan-tolkar och lärare har eskalerat till en allvarlig nivå och det påverkar olika sektorer, från utbildning till hälsovård. Speciellt i regionala områden är bristen påtaglig och hindrar döva från att få tillgång till grundläggande tjänster och utbildning. I många fall lämnas döva utan möjlighet att kommunicera effektivt, vilket resulterar i isolering och hinder för tillgång till viktiga tjänster.

Att utbilda fler tolkar och lärare ses som en nödvändig åtgärd för att möta den växande efterfrågan. För att lösa denna kris kräver experter från Disability Royal Commission, en ökad investering, inte bara i Rockhampton utan över hela landet. Experterna har lämnat rekommendationer till regeringen på hur situationen kan förbättras. Det innefattar finansiella satsningar och samordnade insatser från både regeringen och den privata sektorn. Experterna menar att specialiserade utbildningsprogram och stipendier för Auslan-tolkar kan locka fler till området. Dessutom är det viktigt att öka medvetenhet om Auslan som språk.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Shaka som Hawaiis officiella

delstatssymbol

3 april 2024

Foto: shaka_homeyhawaii.com

En senator från Hawaii har föreslagit en lag för att göra shaka-tecknet till Hawaiis officiella delstatssymbol. Shaka-tecknet görs genom att sträcka ut tummen och lillfingret utåt medan de andra tre fingrarna böjs. Sedan skakar du handen fram och tillbaka.

Enligt lokala historier kommer shaka-tecknet från Hamana Kalili, en arbetare på en sockerplantage på Hawaii. Hamana förlorade sina tre mittfingrar i en olycka och arbetade därefter som säkerhetsvakt för sockertåget.

Eftersom denna vänliga man fortsatte att vinka glatt med handen trots de saknade fingrarna, antogs tecknet snabbt av lokala barn, och sedan följde resten av landet efter.

Hawaiianerna använder shaka-tecknet för att sprida Aloha-hälsningen, som förmedlar vänskap, förståelse och solidaritet.

Lagen övervägs för närvarande av Hawaiis kongress. Om kongressen godkänner den i maj kommer lagen att gå till Hawaiis guvernör, som leder Hawaiis regering. När guvernören har undertecknat den kommer shaka-tecknet att bli Hawaiis officiella delstatssymbol.

Jos de Winde, Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Beethovens opera Fidelio turnerar

i Europa

3 april 2024

Foto: Adobe stock

I maj och juni 2024 turnerar en ensemble bestående av döva och hörande skådespelare med en uppsättning av Beethovens opera Fidelio. Föreställningen har spelats i USA sedan 2022 och kommer nu att sättas upp på några av de största scenerna i Spanien, Frankrike och England.

Beethovens enda opera Fidelio hade urpremiär 1805. Operan är en tidlös berättelse om en seger över förtryck och om kampen för en personlig frihet. I den nya uppsättningen utforskar ensemblen operan utifrån Beethovens perspektiv under den period då han förlorade hörseln. Ensemblen består av Los Angeles Philharmonic (LA Phil) och dess konstnärliga ledare Gustavo Dudamel tillsammans med Deaf West Theatre. Nu samarbetar de även med El Sistema's Coro de Manos Blancas för att ta föreställningen till Europa.

Genom att placera döva artister i centrum för berättelsen och erbjuda en upplevelse som är tillgänglig för både döva och hörande, strävar produktionen efter att överbrygga kulturella och språkliga gränser. Deaf West Theatre, känt för sitt arbete med att integrera döva och hörande i scenkonsten, spelar en central roll i produktionen. LA Phils konstnärliga ledare Gustavo Dudamel betonar vikten av att minska barriärerna för att delta i musikaliska upplevelser och lyfter fram hur de nu lyckats skapa en ny och oväntad anknytning till publiken.

Fidelio turnerar i Los Angeles, Barcelona, Paris och London mellan den 16 maj – 3 juni.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Årlig dövhistorisk månad i Ohio

3 april 2024

Foto: Adobe stock

2017 erkände Ohios generalförsamling officiellt att Ohios dövhistoriska månad infaller mellan 13 mars och 15 april. Under månaden firas dövas historia och dess bidrag till samhället. Dessutom lyfts kulturen och arvet hos döva och hörselskadade fram.

Just nu infaller den dövhistoriska månaden i Ohio, där olika samhällsinsatser görs för att uppmärksamma dövas historia men också för att främja deras rättigheter. Genom detta initiativ vill Ohio skapa en mer inkluderande gemenskap för sina invånare.

Under den pågående dövhistoriska månaden visar stadsbiblioteket upp material och arrangerar aktiviteter, speciellt inom utbildningsområdet. Bland annat så har stadsbiblioteket i Ohios ingått ett partnerskap med dövskolan i Ohio. Partnerskapet har bidragit till att stadsbibliotekets nätkatalog nu har en samling på över 400 föremål inklusive flera e-böcker och videor om dövkultur och amerikanskt teckenspråk (ASL). Samlingen erbjuder något för alla åldrar och intressen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Forskning visar att döva har lika mycket känslor som hörande

3 april 2024

Foto: Adobe stock

En ny italiensk studie, publicerad i Science Advances, har studerat den komplexa relationen mellan känslor och perception. Forskningen studerade vilken roll våra sinnen spelar för att forma våra känslor.

Reagerar vår hjärna på samma sätt när vi möter ett skrämmande skrik, en mystisk skugga eller en äcklig doft? Genom att jämföra personer med medfödd dövhet och blinda med personer utan nedsatt funktion i något sinne kunde forskarna se att emotionella stimuli i hjärnan inte påverkas av hur många fungerande sinnen en person har.

Forskare från IMT School for Advanced Studies i Lucca, Italien, i samarbete med Universitetet i Turin, ledda av psykologiforskaren Giada Lettieri, har undersökt hur våra sinnen påverkar vår upplevelse av känslor och hur hjärnan bearbetar emotionella stimuli.

Studien, som involverade 50 frivilliga, inklusive deltagare med medfödd dövhet, blinda samt personer med fem fungerande sinnen, utforskade hur användning av olika sinnen påverkar våra emotionella upplevelser. Deltagarna fick titta på filmen "101 dalmatiner". Undertiden övervakade forskarna deltagarnas hjärnaktivitet med funktionell magnetisk resonanstomografi (fMRI), som kan visa 3D-bilder av organ i kroppen.

Forskarna gavs då insikter om hur olika känslor som glädje, rädsla och sorg behandlas av hjärnan hos blinda, döva och andra. Studiens resultat visade att hjärnan använder både sinnesspecifika och abstrakta koder för att bearbeta känslor. Specifikt framträder den främre delen av hjärnans pannlob som en central plats för att koda abstrakta representationer av känslor. Enligt Luca Cecchetti är emotionella stimuli i hjärnan oberoende av vilket sinne som används.

Forskarna poängterar att detta har betydelse för förståelsen av känslor och hjärnans funktion hos personer som saknar ett sinne. Genom att inkludera döva och blinda i studien kunde forskarna bättre förstå hur hjärnan anpassar sig och skapar meningsfulla emotionella reaktioner trots avsaknad av tillgång till vissa sinnen.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Systemfel inom offentliga tjänster för döva i USA

3 april 2024

Foto: Adobe stock

När den döve Robert "Bobby" Osborne blev knivhuggen vårdades han på ett sjukhus i Oklahoma City, USA. Under sin vård fick han inte tillgång till någon teckenspråkstolk och kunde inte förmedla kontaktuppgifter till sin familj. Bobbys mamma blev uppringd av en kvinna som såg att han irrade runt i hemområdet. Detta visar tydligt vilken brist det är på tillgängliga offentliga tjänster för döva personer.

Bobby hamnade på ett sjukhus efter att ha blivit knivhuggen utanför en butik sent på natten. Varken polisen eller sjukhuset ordnade någon teckenspråkstolk så att Bobby kunde berätta vad som hänt och hur han mådde. Trots att Bobby fick vård blev han utskriven efter några timmar. Sjukhuset ordnade en taxi åt honom vid utskrivningen, som körde honom hem.

Bobbys mamma, Angila West, upptäckte allvaret i situationen först när hon fick ett telefonsamtal från en kvinna som jobbade i området där Bobby bor. Kvinnan berättade att Bobby irrade förvirrat omkring och att han hade blod på sig. När Angila hittade honom var det svårt att kommunicera med honom. Hon berättade till nyhetskanalen The Hill att ingen hade informerat henne om att hennes son har blivit knivhuggen och hamnat på sjukhus.

Angila har kämpat för att få svar från myndigheterna och sjukhuset om varför hennes son lämnades utan adekvat stöd. Polisen såg först inte till att Bobby fick möjlighet att kommunicera via en teckenspråkstolk. Polisens svar var att de inte hade någon tillgänglig tolk just då och att de därför inte kunnat be Bobby om kontaktuppgifter till hans familj. Bristen i kommunikationen mellan polisstationen och sjukhuset gjorde att Angila var tvungen att söka runt för att få en bild över vad som hänt samt vad som gjorts på sjukhuset.

Denna händelse har visat på stora systemfel inom offentliga tjänster för personer med funktionsnedsättningar. Bristen på tillgång till ASL-tolkar vid avgörande ögonblick har inte bara äventyrat Bobbys säkerhet och välbefinnande utan också framhävt en bredare problematik med kommunikationsbarriärer inom nödtjänster.

Trots löften om att alltid göra sitt bästa för att kommunicera med offren, har brister i systemet resulterat i en situation där en döv man inte kunde få den hjälp och stöd han behövde i en akut situation.

Angila menar att det är tydligt att det brådskande behovet av tillgängliga offentliga tjänster för döva och hörselskadade måste prioriteras. Händelsen med Bobby måste leda till en översyn av systemet för att garantera att liknande fall undviks i framtiden säger Angila.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Glad påsk!

3 april 2024

Finlands döva rasar mot tolktjänstservicen

3 april 2024

Foto: Kela

Den finska socialförsäkringsinstitutionen Kela har nyligen informerat alla tolkbolag om att de enbart ska erbjuda direkttolkade tjänster. Det innebär att de inte ska tolka sådant som är förproducerat, som exempelvis webinarier som ses i efterhand, podcasts och tv program. Vid en utbildning där föreläsaren visar en film får tolkarna således bara tolka föreläsaren men inte filmen. Detta får finska tolkanvändare att rasa, eftersom det påverkar så många på ett absurt sätt.

Kela är Finlands socialförsäkringsinstitution som motsvarar den svenska Försäkringskassan, som erbjuder olika tjänster och förmåner till finska medborgare. En av de tjänster de tillhandahåller är tolktjänster för personer som behöver kommunicera på finska, inklusive teckenspråkstolkar. Tolk tjänsterna sker antingen i personliga möten eller via telefon. Nu har Kela alltså meddelat att enbart direkttolkning får ske. Kela har i dagsläget inte gett någon förklaring till varför de tagit detta beslut.

Tolktjänsten är en förmån, enligt Kela medan finska döva menar att det är en mänsklig rättighet. Alla människor ska ha rätt att kommunicera, studera och jobba, det ska inte bara ses som en förmån. Kelas beslut påverkar många döva finska medborgare som exempelvis studerar och behöver se på digitala material på talat språk i sina kurser. En av de situationer där döva drabbats var vid någon form av föreläsning där man hade fysisk tolk på plats. Under utbildningen dök det upp ett förinspelat material som skulle visas för alla, tolken fick då inte utföra sitt arbete och var tvungen att avbryta tolkningen och sitta tyst tills materialet visats klart. Varpå tolken kunde fortsätta tolka det fysiska mötet.

De döva finska medborgarna reagerar kraftigt och anordnar nu en kampanj mot Kela. Det är inte första gången som det anordnas en kampanj mot Kela. 2017 gjordes en demonstration gällande tolktjänsten, så årets kampanj kallas därför "StopKela 2.0". I den första demonstrationen 2017 protesterade 150 personer i Helsingfors mot bristfälligt tolkutbud, försämringar i tolktjänsten och hur Kela hanterade det.

I "StopKela 2.0" kampanjen fokuserar man bland annat på arbetslivstolkning, tillgång till att beställa tolk på helger och på tolkarnas kvalitet. Det är alltså inte enbart tolkning till förproducerade material som är problemet utan tolktjänstservicen är fortfarande lika dålig som den var 2017.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Tolkning via bildtelefoni på sydkoreanskt distriktskontor

3 april 2024

Foto: Adobe stock

Det sydkoreanska distriktet Dong-gu har introducerat teckenspråkstolkning via en bildtefontjänst för döva som besöker distriktskontoret. Med detta initiativ strävar distriktet efter att göra det lättare och snabbare för döva att använda de administrativa tjänster som erbjuds.

I Sydkoreas stad Daejon finns fem stadsdistrikt, varav Dong-gu är en av dem. I ett samarbete med Daejons tolkcentral har Dong-gus distriktskontor underlättat användandet av administrativa tjänster, genom teckenspråkstolkning via bildtelefoni. Det gör att döva personer inte behöver skriva för hand eller ta med sig en teckenspråkstolk när de ska besöka distriktskontoret.

Dong-gus borgmästare Park Hee-jo uttryckte i The Herald Post sin förhoppning om att detta initiativ kommer att göra det möjligt för döva att lösa ärenden smidigt. Park Hee-jo betonade också att det är viktigt att respektera mångfalden bland personer med funktionsnedsättningar och att skapa en miljö där de kan kommunicera utan någon form av diskriminering.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Tysklands första döva parlamentariker

3 april 2024

Foto: heike-heubach.de

Heike Heubachs inträde i det tyska parlamentet den 20 mars blev historiskt. Hon är den första döva parlamentarikern.

Heike Heubach, 44 år, är Tysklands första döva parlamentariker. Hennes inträde markerar ett steg framåt för representationen av personer med funktionsnedsättning inom politik. Heike möttes av applåder från hennes kollegor när talmannen offentliggjorde det historiska inträdet.

Helmut Vogel, tyska dövförbundets ordförande, säger att detta är ett betydelsefullt steg för döva i Tyskland.

Parlamentets ordförande, Bärbel Bas, sa till tidningen Funke att Heikes inträde är ett tecken på inkludering. Parlamentets administration har förberett sig intensivt i månader för att göra det möjligt för Heike att utföra sitt mandat. För att underlätta Heikes deltagande i parlamentariska processer har man sett till att hon får tillgång till teckenspråkstolkare.

Heike brinner för att inkludera personer med funktionsnedsättning i samhället och vill åstadkomma förändring. Förutom hennes engagemang för inkludering och jämlikhet är miljöfrågor, harmonisering av ekonomin och ekologin samt utbildning och socialt deltagande i fokus på hennes politiska agenda.

Benedict Sequeira Gerardo, Taubenschlag

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com